

ŽINIOS

Correo
Argentina

Tarifa Reducida

CONCESION 914

PIETŲ AMERIKOS ŽINIOS
Argentinoje metams \$ 3, pu-
sei met. \$ 2. Lietuvoje \$ 4.

Redakcija ir Administracija
Fraga 115, Piñeyro
AVELLANEDA
BUENOS AIRES
Telefonas: U.T. 22 - 9476

Tautiškos Minties Savaitraštis

Argentinos Lietuvių Tautinių
Organizacijų organas

Redaktorius - Leidėjas Kazys R. Kliaugas

Organo Oficial de la Colectividad
Lituana en Argentina

IX Metai Nr. 28 (624)

Avellaneda, 22 d. Liepos — Julio 1939 Metai

Num. kaina 10 cent.

Anglai siulis taiką

Nepasisekus sudaryti karo alijansos tarp Anglijos — Prancūzijos ir Rusijos, anglų vyriausybė ruošia naują taikos planą Vokietijai, kuriu einant Vokietijai būtų pasiūloma komercinės lengvatos arba net kažkurios prieškarinės kolonijos, kad tik Vokietija atsisakytų Dancigo.

Sis anglų planas Rusijoje sukėlė nepasitenkinimo.

Nesiseka Derybos

Tokio mieste prasidėjo derybos tarp Anglijos atstovų ir japonų Tiencino kitų esamų Kinijoje kocesijų reikalui. Japonai reikalauja, kad Anglai nusotų rėmę Čiankaišeko vyriausybę ir sutiktų duoti visišką kontrolę koncesijose.

Atakuos Vladivastoką

Susirėmimai tarp japonų ir rusų vis tebesitęsia. Japonai graso rusus, jei šie nenusileis, tai Japonija būsianti priversta bombarduoti Vladivastoką.

Šie įvykiai gali privesti prie rimto tarp japonų ir rusų karo.

Vėl Incidentas Dancige

Dancige vėl pasikartojęs susirėmimas tarp lenkų ir vokiečių. Šiuo kartu buvo sužeistas iš revolverio munitinės valdininkas lenkas. Pranešama, kad į Dancigą vis tebegabinama slaptu būdu ginklai ir amunicija. Esą labai dažnai į miestą atvyksta paslaptingi sunkvežimiai, kuriuose esą, be abejo tės, ginklai.

Palestinoj vėl atentatai

Nežiūrint, kad anglų vyriausybė deda pastangas numalšinti arabus, vistiek šie tebekovoja prieš anglus ir žydus. Laike susirėmimų Telavieve užmušta 5 arabai ir keletas sužeista.

Kituose miestuose taipgi

vyko susirėmimų. Paliai Negy vąją jūrą arabai pasigavo Amerikos misionierių ir reikalauja už jį 5.000 dolerių jo išpirkimui.

Gaudo šnipus.

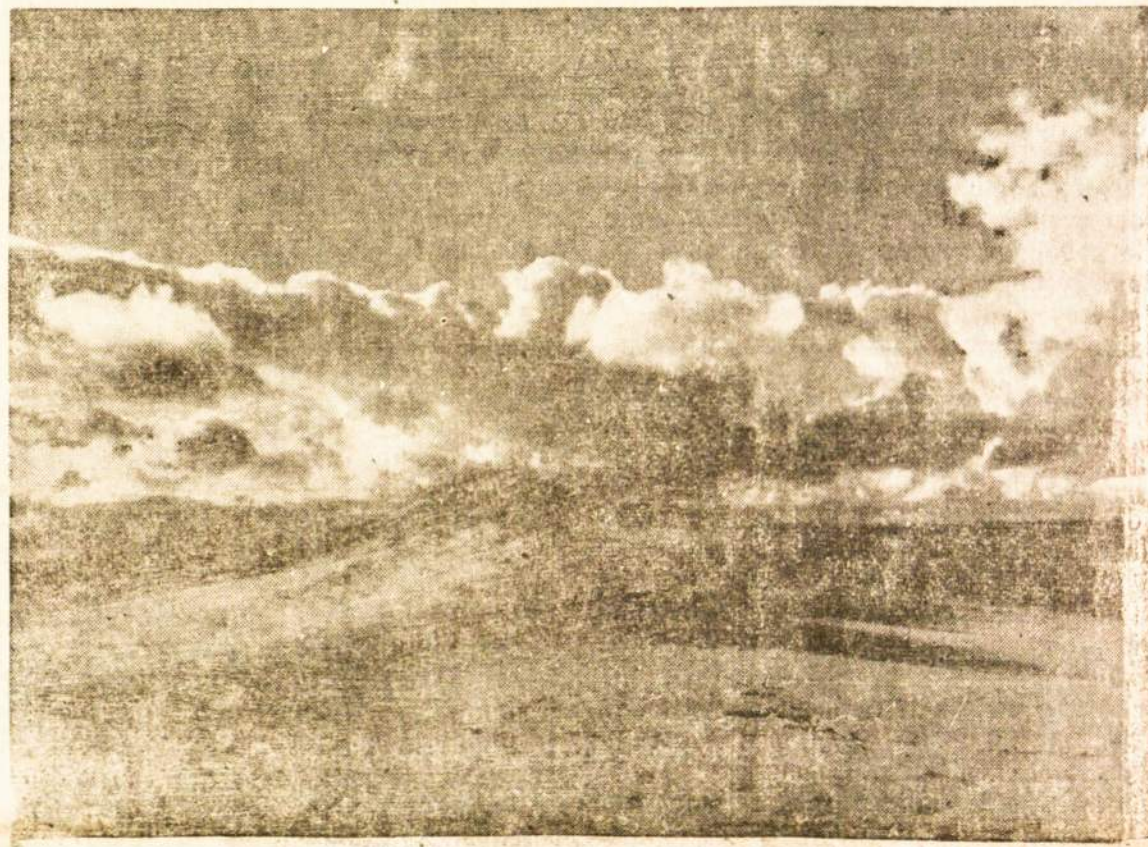
Pablogėjus santykiams tarp Vokietijos, Anglijos — Prancūzijos, prasidėjo persekiojimai vokiečių gyvenančių Prancūzijoje ir Anglijoje. Visuose vokiečių draugijų centruose ir pas pavienius įtartinus vokiečius daromos kratos ieškant šnipų. Šie medžiojimai davę gerų vaisių, esą užtiktas visas špionažo tinklas, kurs teikęs

Žinios iš Lietuvos

Pasirodo gintaro esama ne tik pajūryje, bet ir kitose Lietuvos vietose. Žiezmario mieste lio malūnininko M. Sogano pasamdėti darbininkai, gilindami Strėvos upės vagą, prie Žiezmarų miestelio, iškasė kumščio didumo, apie 200 gr. svorio, gabalą gintaro. Praėjusiais metais toje pat vietoje, gilinant upę, taip pat rasta gabalėlis gintaro apie 15 gr. svorio. Gintaras yra tamsios spalvos.

Pasaulinėse šaudymo pirmenybėse Luzerno mieste, Švei-

carijoje, Lietuvos ekipa olimpiniais pistoletais iškovojo antrą vietą (Vengrija, kuri užėmė pirmą vietą tik vienu tašku lietuvius persvėrė). Buvęs 1937 m. pasaulinis nugalėtojas — Suomija — tegavo tik 7 vietą. Už antros vietos laimėjimą mūsų ekipa gavo garbės dovaną 400 šveicariškų frankų, be to, kiekvienas ekipas šaudytojas: J. Miliauskas, B. Giedrimas, A. Jelenkas, A. Mažeika, Vl. Naktis gavo po sidabro medalį. Mūsų šikiškai jau turi 35 medalius: 5 aukso, 18 sidabro ir 12 bronzos.

Gražiojo Lietuvos pajurio vaizdas

Vokietijai smulkiusias žinias apie Prancūzijos bei Anglijos karines pasiaptis. Yra daug areštuotų.

Į Šventosios uostą įplaukė grįžęs iš remonto Liepojoje mūsų karo laivas "Prezidentas Smetona" ir iš Klaipėdos atplaukė didžioji šaulių jachta "Šaulys".

Lietuvių Radio Valanda

Sąryšy su Lietuvių, Dienos Minėjimu, ALK Federacija ir Parapija 27 ir 29 d. liepos ruošia Lietuvių Radio Valandėlę. per Radio Excelsior LR 5. 27 d. 13 val. ir 45 min. antradienį ponija Maria Angelica Richelet laikys paskaitą apie Lietuvą, gi 29 dieną per tą pačią stotį transliuos lietuviškai, kalbės kun. A. Andriusis ir kiti, veliau seks koncertinė dalis, kurią išpildys p. p. Grišonas, Ceitelis ir Bankas.

Ką japonai galvoja užblokavę Tienciną.

Anglų japonų konfliktas Tiencine išsilieja gana rimtomis formomis. Anglų tarptautinės koncesijos blokada, pažeminančios kratos ir ypatingai visos eilės anglų suiminėjimai yra ne kas kito, kaip Europos prestižo Tolimuose Rytuose didžiausias pažeidimas. Pravartu pažymėti savotišką japonų taktiką: jie skaudžiai įžeidžia anglus, bet atsiprašo prancūzus, kurių koncesijos strateginiai ypatumai verčia ir ją blokadon ištraukti, teikia ypatingo mandagumo amerikiečiams, o vokiečiu ir italų mašinos pravažiuoja be sustojimo japonai kariai jiems net pagarbą atiduoda. Taigi, japonai su didžiausiu malonumu niekina kaip tik tą tautą, kuri pirmoji padėjo europiečiams išvirtinti Tuolimuose Rytuose.

Sąlygos, kurias japonai pastatė anglams už blokados nutraukimą yra aiškus įrodymas, kad japonai šį momentą laiko patogiausiu suduoti lemiamą smūgį baltajai rasei. Jei Anglija nori išsaugoti savo koncesijas, tai ji turi „padėti japonams nustatyti naują tvarką Kinejoje“ ir sutikti su Tolimųjų Rytų Monroe doktrina, t. y. Azija — azijatams. Anglų koncesijos ateityje neturi būti prieglauda tiems kinams, kurie priešinasi šiai naujai tvarkai, o ji iš esmės ir yra Azijos tautų sąjunga prieš baltuosius. Tarp kita ko, anglai ir kiti europiečiai turi išduoti kinų pinigus, kuriuos saugoja angli ir kitų tautų koncesijos. Europiečiai neturi prieštarauti įvedimui naujos kinų valiutos. Dėl visos tirados šių reikalavimų anglai turi dar pranešti kinams, kad ju sutaupos bus saugios tik tada, kai jie jas laikys japonų bankuose...

Ligšiol vyravo nuomone, kad japonai paspaudė anglus vykdydami Romos ir Berlyno pakeičavimus ir tuo pačiu atpalaiduojant totalitarinių valstybių rankas.

Taip pat įvykiai Tiencine turėję sutrukdyti anglų sovietų susitarimą. Europos spaudoj buvo nurodyta, kad šis japonų žygis gali duoti priešingų rezultatų, nes jis pastūmėjo Angliją ir Sovietų Rusiją į daug didesnę solidarumą. O juk anksčiau abi šalių tų valstybių susitarimu buvo nutarta iš šiandieninių derybų Tolimieji Rytai išjungti. Sunku manyti, kad japonai tokios evoliucijos nenumatė. Atsimintina dar, kad japonai niekada nevykdė Berlyno reikalavimų. Jie tik labai sumaniai išnaudoja Europoj kylančius sunkumus. O, kad taip, rodo tas faktas, jog anglų vyriausybė, nežiūrėdama padėties rimtumo, dar nesiryžo imtis represijų prieš japonus. Berlyno sukurta pavojinga padėtis Europoje verčia anglus susilaikyti nuo ryžtingų ekonominių represijų, kurios vienu smūgiu galėtų sunaikinti japonų tautos ūkį.

Riedantis fortas

Dar tik pasibaigus didžiajam kariui, ateities spėjikai pradėjo spėlioti, kokiais ginklais bus kariaujama paskutiniajame kare, kai iki raudonumo įkaitintos tautos stversis dar viena ir, tariamai, paskutinį sykį peršimti.

Demoniškieji mokslininkai, vos tik spėjus pareitosios skerdynės paliaubas paskelbti, jau nepailėdami dirbo, ieškodami naujų nežmoniškų priemonių sekamajam karui laimėti.

Mirties snibždesys, negirdimos garsų bangos, pakankamai pajėingos užmušti žmogų, buvo vienas pagrindinių tų demono studentų pastangų tikslas. Mirties spinduliai, kurie galėtų spirginti lektuvus, kaip vabzdžius, buvo kitas jų siekis.

Gal būt, pats neitikimiausias sumanymas yra projektas milžiniško juggernauto, gigan-

tiško karinio tanko, 80 pėdų ilgumo ir 70 pėdų aukštumo, sveriančio 1.000 tonų ir važiuojančio 100 mylių per valandą.

Tokio gargantuinio karo vabalo detalčiai paruoštą projektą neseniai patiekė Jungtinių Valstybių viriausybei Mr. Claude Byler, senas naftos inžinierius ir išradėjas, įrodinėdamas, kad jo išrastas volas gali maigyti po savimi lyg sniego pluta spygliuotas užtvartas, barikadas ir net cementines sienas.

Pabaisa tankas gali laužyti miška kaip kokias kanapes; sekundės metu sutriuskiinti betoninius blindaužus ir kulkosvadžių lizdus ir net sunkiąją artileriją lyg kokius kuolus sugrūsti į žemę. Amunicijos sandėliai, sunkieji armijos vežimai ir ilgus mylios apkasų gali būti „suprosytos“ į lygų kelią ir nieko nebelikti gyvo, kas pasi-

Slėnių Jovaras

Kada Gyvenimas Prasideda...

* * *

Tavo džiaugsmas sulygimus su manuoju, yra mažas...

Pasakyk, kas tau maloniausia, aš noriu tave matyti linksmesnę už save...

Mano gyvenime viskas išvengiama, ir tas, kurs niekam kitam neišvengiamas...

Mano laistomos gėlės krauna žiedus ir laukiu kada pražydės; aš tikiu, kad ir tavo džiaugsmas su manuoju susilygias...

Bet jos vis dar nepražįsta...

taikytų šiam milžiniui vežimui skersai kelio. Visa tai, jei šio išradėjo planas būtų atlikta be vieno vienintelio šūvio. Šis fantastinis garinis volas pat vienas gali laimėti karus, gali atstoti vis labiau besimechanizuojančiame kare tuzinus pulkų kariuomenės. Atrodo, kad tokios rūsies technologijos triumfas turės greit pačius karivius pakeisti. Pacifistai jau stengiasi daryti optimistiškas išvadas, kad juo greičiau tokie laikai ateisia, juo geriau, nes pačios tautos galėsia rami ir saugiai sėdėti namie, mašinoms už jas belaimint kovas.

Norint išivaizduoti tokią karams baigti mašiną, reikia persistatyti fantastinio dydžio cilindrių apie dešimties aukštų aukščio ir dusyk tiek ilgą. Jo milžiniškas dydis ir svoris įgalins jį riedėti be jokio stuktelių per didžiulius namus ir pastatus. Iš tokio namo ar pastato, žinoma, nieko nebeliktų matyti.

Toks tankas, kaip jį planuoja išradėjas, būtų nepažeidžiamas. „Didžiosios Bertos“ patranka galėtų šauti į jį stačiai iš priekio ir net neįdrėksti; žinoma, kad ir bombos tiek į jį teveiktu, kiek žirnių sauja į sieną, kadangi volas būtų aptrauktas pėdos storumo šarvu. Volas bus vandens nepersunkiamas ir galės lengvai perriedėti upes ir nedidelius ežerus. Jokio reikalo tokiam pabaisai statyti tiltus; jis sau kelią išklajo.

Tos išgastingos mašinos varomoji jėga keturi po 1.000 arklio jėgų trokai (vežimai) įtaisyti ant milžiniškų guminių padangų, dviejų neperšlampamų kompartamentų viduje. Du cilindriai suksis aplink sunkią šešių pėdų storumo ašį, kuri viename gale bus slegiama, kad laikytųsi nesijudindama. Per tą ašį vidun sueis žmonės, per ją taip pat bus įleidžiamas oras, kurs galės būti bet kuriuo momentu hermetiškai uždaromas.

Pabaiga 4 puslapyje

COMPANIA MARITIMA BELGA

(Lloyd Royl) S. A.

Laivokartės ten ir atgal iki Kauno

Kainomis Kuo Žemiausiomis

Kvietimas iš Lietuvos

Laivai išvyksta kas 15 dienų

PIRMIEJI IŠVYKS

Laivokartės į Lietuvą 3 klasės \$ 325

Atsikvietimui iš Lietuvos \$ 325

Av. L. N. Alem 491 - 95 Bs. As.

U. T. Retiro 5274 ir 5275

Agentai MONTEVIDEO mieste
Christophersen y Cia
25 AGOSTO 3:8, Montevideo

Agentai ROSARIO mieste
J. C. Lea
SANTA FE 1378 Rosario

TEISEJAI NEGALES DALYVAUTI PARTIJOSE

Teisingumo ministerio aplinkraščiu teisėjams, tardytojams ir prokurorams yra apdrausta priklausyti prie politinių partijų ir organizacijų. Kurie norės dalyvauti tokiose organizacijose, privalės gauti atskirą teisingumo ministerio leidimą

I DARBO STOVYKLA IŠSIUS 20 GATVES PANELIU

Kauno miesto policija surinko žinias apie 20 Kauno moterų, kurios verčiasi paleistuvavimu. Tos visos moterys bus išsiųstos į darbo stovyklą.

SIEMET PADIDEJO SVAIGALŲ GAMYBA

Lietuvos Banko surinktais duomenimis, šiemet Lietuvoj svaigalų gamyba yra didesnė negu pernai tuo pačiu laiku. Alaus gamyba padidėjo 14 proc., tabako 8 proc., degtinės 5 proc. ir spirito 3 proc.

CIVILINE METRIKACIJA NUO NAUJUJU METU

Rytinė spauda š. m. birželio m. 2 d. rašo, kad civilinė metrikacija numatoma įvesti nuo Naujųjų Metų.

Numatoma, kad ministrų taryba civilinės metrikacijos įstatymo projektą priims dar iki vasaros atostogų. Tačiau civilinė metrikacija bus įvesta tik nuo Naujų Metų, nes jos įvedimui bus reikalingi kruopštūs parengiamieji darbai. („L.“)

TRYS KLASTINGI EŽERAI

(ns) Kalvarijos vls. yra trys nedideli ežerai, kurie pasižymi dideliu gilumu ir klastingumu.

Tai Orijos, Dubuvos ir Kalvarijos ežerai. Didžiausias yra Orijos ežeras. Jis kasmet pareikalauja baisių aukų: įvažiusieji pasigirdyti arkliai daugiau jau nebegrižta — prigeria ir arkliai ir žmonės. Nemažiau klastingas ir Kalvarijos k. laukuose esantis balos didumo ežerėlis. Prieš kelis metus ūki-

SAUGOK SAVO INTERESUS

Pavesdamas mums savo

INDELIUS TAUFOMOJOJ KASOJ
PERSIUNTIMĄ PINIGŲ SAVO
NAMIŠKIAMS
PIRKIMA LAIVOKARČIU I LIETUVĄ
IR ATSIKVIETIMUI IŠ TEN.

nes Tamstos nuolatinis draugas bankas teikia
Tamstai kaip ir visucmet
PALANKIAUSIAS SALYGAS

LIETUVIŲ SKYRIUS

Banco Holandès Unido

Buenos Aires Skyrius

Generalinė Direkcija; Amsterdam «Olandija»

Centralinė Įstaiga:
Bme. Mitre 234
kamp. 25 de Mayo

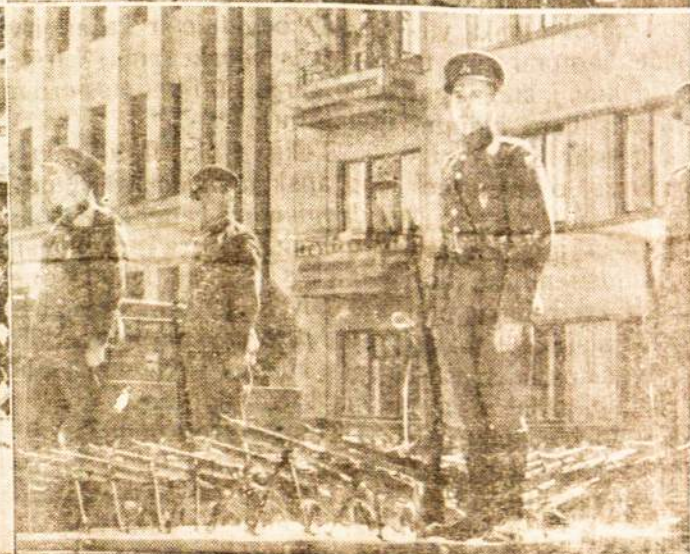
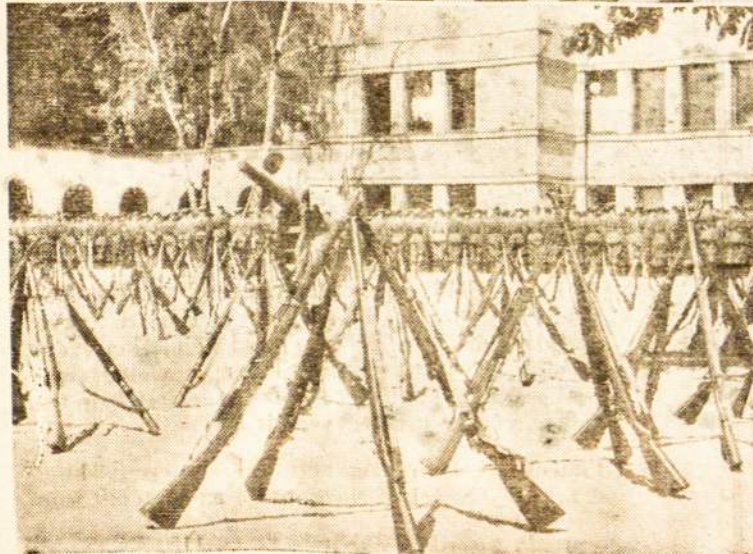
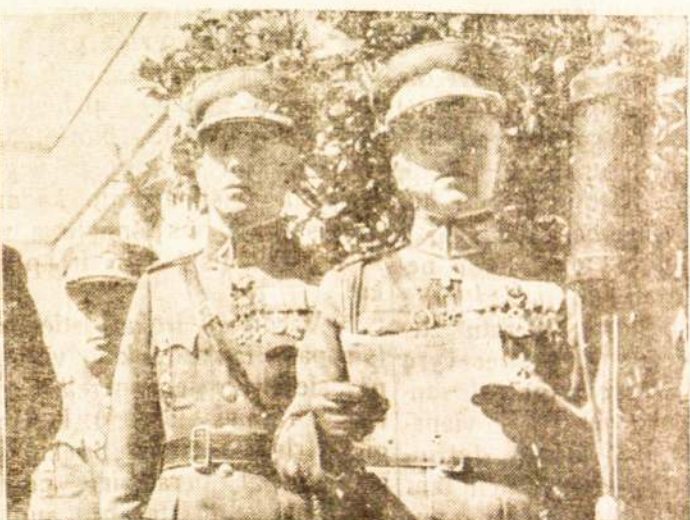
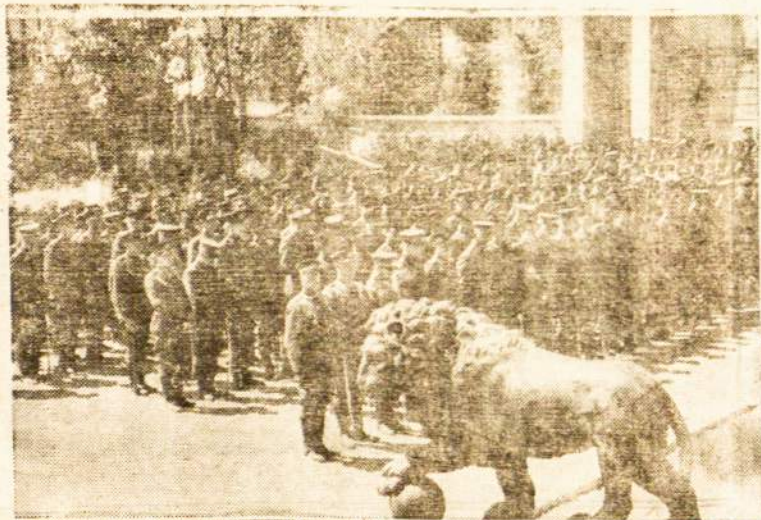
Agencija Nr. 1:
Corrientes 1900
kamp. Rio Bamba

Darbo Valandos: Nuo 10 iki 15 val. — Seštadieniais
nuo 9 iki 11 val.

ninkas įvažiuo pasigirdyti arkliai. Jare buvusieji 6 žmonės ir arkliai staiga nugrimzdo ir prigėrė po tos baisios nelaimės ežerėlis pareikalavo ir daugiau aukų. I pietus nuo Orijos ežero yra Dubuvos ežerėlis, kuris, žmonių pasakojimu, taip pat daug aukų pareikalavęs.

Žmonės pasakoja, kad prieš kiek laiko šiame ežerėlyje prigėręs jautis ir jis po mėnesio laiko negyvas išplaukęs net Orijos ežere.

Šalia ežero yra nemažąj Dubuvos piliakalnį, apie kur yra užsilikę įvairių padavimų.

Visa Lietuva atkoja ginklų fondui, Čia matome iškilms įteikiant ginklus kariuomenei

Liepos 9 d. įvyko Dzūkijos kooperacijos šventė kurioje dalyvavo daug tūkstančių su sirinkusių iš L. žukijos plačiųjų apylinkių ūkininkų, darbininkų ir kurių Šventėje apsilankė švietimo ministras dr. L. Bistras.

Patį šventę prasidėjo ulonų pulko aikštėje iškilmingomis pamaldomis, kur su savo vėlavomis buvo išsirikiavę gausūs ūkininkų, kooperatyvų narių, kooperacijos darbuotojų, jaunųjų ūkininkų ratelių, jaunųjų ūkininkaičių, tautiškais drabužiais pasipuošusių, būriai. Švietimo ministras savo kalboje pa-

brėžė, kad dėdamiesi į kooperatyvus gyventojai parodo savo gyvenimo uždavinių supratimą ir tam tikrą kultūros aukštį.

Apskritai, ministras pabrėžė, viską didesnio ir svarbesnio galima padaryti tik visiems iš vien, vieningai, sutartinai dirbant. Iškilnių dalis buvo baigta rezoliucija, kurioje Dzūkijos kooperacijos šventės dalyviai, atstovaujantieji visą Dzūkijos aktingąją ūkininkiją ir šviesuomenę, sveikina vieningo darbo vyriausybę nusistačiusią visą gyvas krašto jėgas jungti nepriklausomybei išlaikyti.

Tęsinys iš 2-tro puslapio
kad neišiveržtų nuodingos dujos ar dūmai. Tokiems atvejams tanko viduj bus specialūs tankai su deguonių kurs palaikys kvėpavimą ir gyvybę visos įgulos, kol volas perriedės per pavojingas zonas — kas, riedant tokiu greičiu, negalės ilgai trukti.

Keturių varomųjų motorų degimo produktai bus išmetami pro tą pačią skylę ašyje, kuri bus visa mašinos širdis ir todėl bus labai apsaugota.

Volas padalytas į dvi dalis, anot konstruktoriaus, dėl to, kad būtų galima patogiau manevruoti ir apsukti. Kitaip, jei mašina būtų pastatyta ant vientisinio mechanizmo, syki įkliuvęs tankas jokiū būdu nebegalėtų išsikliudyti.

Tai „armijai ant ratų“ reikalinga vos dešimties vyrų įgula ir visa volo kontrolė randasi rankose vieno vyro viename ir kito vyro kitame didžiojo cilindro gale, sėdinčių tam tikrose šešių pėdų erdvumo angose. Norint pasukti tanką, viename jo gale motorai sustabdomi arba sulaikomi, kitame gale, panašiai kaip daro ir klinikas, pasukdamas valitį vieną irklą sulaikydamas, o su antruoju dirbdamas.

Žinoma, visi įgulos vyrai turės būti gerai išreniruoti momentaliai imtis reikalingų pareigų, jei kas atsitiktų tokio milžiniško sausumos laivo varuotojams. Kitaip, pabaisa, pradėjusi suktis ratu, bematant galėtų pati savo neapsakomu svoriu išsikasti sau pražuties duobę.

Gal but, visų įdomiausias dalykas, kiek tai liečia cilindri, yra tas, kad jis suksis varps-

ties principu. Varomieji trokai bus keturių punktų jėgos prie kiekvienos poros ratų su dvigubomis padangomis. Tie ratai riedės išorinio volo vidaus pusės sienomis ir kadangi jų kombinuotas svoris bus 80 tonų, tai jie ir vers tanką suktis bet kuriuo norimu greičiu.

Toks greitas ir galingas bus tas Bylerio juggernautas, kad jis gali ir dangoraižius sunaikinti smogdamas į juos po keletą kartų. Riedėdamas išilgal apkasų, jis galės palaidoti tūkstančius žmonių vienu kartu. Niekas nepajėgs pabėgti iš tos mašinos kelio. Norint apsukti mašiną iš šono, to negalės padaryti ištisa armija, kadangi jos įgula bus išmikliinta vikriai sukinėtis į šalis ir aplinkui.

Varomieji trokai riedės ralais palei tanko lukšto vidujinės sienos ir jiems nereikės jokių vairų nei stabdžių, kadangi jie riedės tiesiai priekin ir atgal, pagal operatoriaus norą.

Įgulai maistas bus sudėtas tanko viduje ir kadangi viduje bus nepakeliamas karštis, tenai turės būti įrengtas oro reguliatorius.

Tokių tankų flotilija, kuri, kaip apskaičiuojama, kainuotų nedaugiau už cepelinus, be abejo, nulemtų visą karą, kadangi niekas kitas, nei lėktuvai, nei karo laivai negali tiesioginiai priėti prie sausumos kariuomenės, kuri iki šiol tebėra lemiamasis karo faktorius.

Kaip išradėja stengiasi įtikinti, tauta, apsiginklavusi tokiomis tankais, būsianti nenugalima, ir, anot jo, pats karas bus nebeįmanomas.

(J. P.)

y en vez de gastar aceite, GASTA MOTOR

LA fricción de las piezas destruye el motor como si en realidad se limara todo el mecanismo. Cuidé, entonces, ese detalle. Cambie el aceite. Use MOTORMOVIL YPF, que por su exclusivo proceso de refinación no forma residuos. Le aseguramos que el MOTORMOVIL cuidará su coche.

Ar jau užsisakė didžiausį laikraštį

P.A. ŽINIAS

Kurs metams tekainuoja tik 3 peza, pusei metų 2 peza. Lietuvių neturintis kainuoja 4 peza ir pusei metų 2 peza. Atskiro numerio kaina 10 cent.

P. A. ŽINIOS yra darbo žmonių, sveikos lietuviškos minties laikraštis, kuriame rasite lengvo pasiskaitymo straipsnių, apyskaičių, korespondencijų iš įvairių lietuvių kolonijos vietų, trumpų pasaulinės politikos žinučių. Čia rasi kaip tavo giminės Lietuvos gyvena ir kit.

Pinigus siųsti ar drausvose lietuvių laiškuose arba pašto čekiais arba pašto markutėmis šiuo

adresu: P. Amerikos ŽINIOS, Fraga 115, Aveilameda
Telefonas: U. T. 22 — 9476

Administracija: NUEVA YORK 4735, Berisso, F.C.S.

MINI SUKAKTI

Šeštadienį, 22 d liepos mėn. Berisso Liet. Kat. dr-ja "Mindaugas" mini 9-niu savo gyvavimo metų sukaktį

ukrainiečių salione, gatv. Monte video 1088, Beriso. Visa Beriso lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti.

Žeme Esanti Geležine

Kaip rašo vienas laikraštis, prancūzų mokslininkas, pasižymėjęs kosminių spindulių tyrinėjimais, Dovelje, mokslų akademijai pateikė studiją, kuri iš pagrindų pakeičia ligšienes geologų pažiūras į mūsų žemės rutulio susidarymą ir jo vidaus sudėtį. Pasak to mokslininko, žemės viduje, anaipol, nėra taip kaip ligšiol buvo spėjama ir manoma. Žemė, kaip ir kitos mūsų saulės planetos, atsiradusios todėl, kaip prieš daug milijardų metų mūsų saulė buvo si per daug prisitartinusi prie tos didelės žvaigždės, kuri savo traukos jėga nutraukusi nuo saulės labai didelių masių, kurios vėliau atvėsusios ir iš kurių susidariusios planetos. Saulės

cheminis ir spektrinis analizas rodo, kad joje esama ypač daug geležies. Tyrinėjant mažesnius dangaus kūnus randama, kad juose taip pat esama labai daug geležies, — iki 72%. Ir mūsų žemė, aiškina Dovelje, esanti didžiausia geležies masė. Jos viduryje beveik nieko daugiau ir nesa, kaip geležies, įkaitusi iki 1,200 laipsnių, bet nedaugiau, — taigi raudona, solidi, kompaktiška. Apie žemės geležinį vidurį esanti tik nestora 1,600 kilometrų akmeninė masė, kurioje esama nemaža radijaus, kuris jo ir šildo. Todėl žemė jau milijardai metų kaip daugiau nešalanti.

Tęsinys 9-tame puslapy

Lietuviškos Plokštelės

Mūsų laikraščio redakcijoje galima pirkti šias lietuviškos gramafono plokštelės, kurios kiekviena kaštuoja po \$ 3 pesus. Prisiunčiama ir į provinciją perkant, nemažiau tris. Persiuntimui prisiųsti po 20 centavų už kiekvieną.

Žemiau patalpiname plokštelių sąrašą. Taipgi galima pirkti plokštelių ir svetimomis kalbomis išvardinant jų vardus.

Kalėjime — skecas — įdainavo St. Pilka akomp. Kanklių kvartetetas
Knygnešys — monologas — kalba St. Pilka

Malda į Mariją — gieda liet. bažnytinis choras
Marijos Giesmė — gieda liet. bažnytinis choras

Ant. Tėvelio dvaro — daina — mišrus choras su orkestru
Sugrįžimas — daina — mišrus choras su orkestru

Oi greičiau — solo — dainuoja J. Butėnas
Tolima laimė vilioja — daina su vestuvių orkestru

Vestuvių Polka — groja orkestras
Pasikalbėjimo polka — orkestras ir žodžiai

Gersim broliai uliavosim — daina — vyrų choras
Žydų bėdos — dainos su pasikalbėjimu

Diemantas — polka — groja kaimo orkestras
Gėlynas — polka — groja kaimo orkestras

Senbernių polka — orkestras su dainomis
Grįžk namo — polka su dainomis

Noriu Miego ir Klumpakojis — tautiški šokimai su orkestru
"Nadžia" polka — orkestras su dainomis

Valsas — groja harmonika
Vyžuoniškių Polka — groja harmonikas

Gero ūpo polka — orkestras su dainomis
Linksmi Draugai — orkestras su dainomis

Kalnų polka — orkestras su dainomis
Katarinos polka — orkestras su dainomis

Tejidos. Mercería. Novedades

CASA "MONTONE"

17 y 54 La Plata. U.T. Rocha 5272

Artículos para hombres y niños
SASTRERIA FINA DE MEDIDA

Filetelistú Domei

Mainau įvairių valstybių ženklus lietuviškais ir priešingai. Suinteresuoti kreipkitės laišku, — atsakysiu kiekvienam, nežiūrint kuriam pasaulio krašte interesuojantis gyventų

ST. BOGUŠAS
Nueva York 4735, Berisso FCS
Rep. Argentina

Foto Studija — Bellas Artes —

Kam fotografuotis kitur, jei čia pigiau ir geriau darome.

Fotografuojame pigiau negu kitur

Avenida Mitre 436. Avellaneda

U.T. 22 = Avellaneda 7990 =

Prenumeratos Užsakymas

Prisiųsdamas \$... .pezus, prašau man siuntinėti P. A. Žinias
nuo... . dienos... . mėnesio šių metų
iki... . dienos... . mėnesio... . metų

Mano Adresas:

Vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta: Miestas:

Calle Nr.

Est. Ferrocarril

Provincija

P. S. Šis lapelis reikalinga užpildyti ir iškirpus siųsti „P.A. Žinių“ administracijai įdedant į apdraustą čekį išpirktą ant vardo leidejo: K.R. Kliuga

“Pietų Amerikos Žinios“
Fraga 115, Avellaneda F.C.S.
Buenos Aires

Nuotrupos

VORAS IR ŽUVYTĖS— BAROMETRAI

Vienas anglų gamtininkas ūkiškai laikrašty įdėjo savo pastabėlę apie vorus, kiek šie jaučia. Voras savo tinklą įtempia ir sutvirtina, o prieš gerą orą jis tinklą padaro palaidą.

Jeigu lyjant ar lietu praeinant jis skuba daryti „pataisymus“, tai reiškia gerą orą ateinant, bet jeigu ir po lietaus voras savo tinkle neveiklus, oras negerėja. Kada jis pasikabinęs laisvai supasi po tinklu, bus labai šiltas oras, bet jeigu jis neramus ir daro savo tinkle staigius šuolius, niekieno neerzinamas ir nekludomas, gali netrukus kilti audra. Be to, esą miestiečiams neblogo barometru gali būti ir akvariumas.

Jame esančios auksinės žuvytės prieš lietu pasidaro aptingę ir labai ramios.

IDOMUS GAMTOS POKŠTAI

Pasaulis yra pilnas įvairiausių keistenybių. Gamta mėgta iškreipti kuo nuostabiaučių pokštų. Kur tik eisi, vis sutiksi nuostabių reiškinių, keistenybių. Štai kokių nuostabių dalykų pasitaiko gyvijos gyvenime.

Kai ką stebina net dvitrynis vištos kiaušinis. Tačiau tai pasitaiko gana dažnai. Bet tokių reiškinių, kaip žemiau minimieji, tai jau ne kasdien pasitaiko.

Pietų Afrikoj vienas jautis turi tris ragus, akis ir ant snukio atauga. Trečiasis ragas ir trečioji akis yra vydury kaktos.

Indijoje, Benarese, auga karvutė, kuriai ant nugaros yra pora kojų, nukrypusių į kairę pusę. Deja, jomis pasinaudoti negali.

Italijoje, Montezoje, yra jau nebejaunas avinas, kuriam šalia uodegos yra penktoji koja, bet ji tesiekia tik iki pusės paprastųjų kojų.

Kadžchery, Silezijoje, auga ėriukas su viena galva, bet dviem snukiais ir keturiom akim.

Brazilijoje, Casteiro fermeris Gustosas turi trikoji arklį.

Paskutinės kojos dvi, o prieky tik viena. O jo kaimynas Salgado turi net dvikoji šunį: šunel o pasturgalis visai plonas, be kojų ir be uodegos.

Bet vaikišioja visai gerai, pasturgalį iškelęs aukšty.

Australijoje, Milforde, valdininkas Herberis augina trikoji šunį, panašiai į Gustoso ark-

lį.

Prancūzijos pietų miškuos rastas driežas, kurio uodegos gale išaugusi atžala, ilgesnė už paprastąją uodegą.

Pagaliau, ir pas mus neretai tenka skaityti laikraščiuose, kad patelė atsivedė tai dvi galvį verselį tai trikoji ėriuka, kurie dažniausia neauga.

Šiemet sausio 7 d. sukako 100 metų nuo fotografijos išradimo. Prancūzai Niepsas ir Dageras pirmieji išrado fotografavimo pagrindus. 1822 m. Niepsas išrado būdą fotografuoti ant cinko plokštelių, kurios buvo aptepamos šviesiai jautriu asfalto sluoksniu. Vienai fotografijai padaryti Niepsui reikėjo 8 valandų laiko.

1833 m. Dageras išrado juodo sidabro plokšteles, ant kurių nutraukdavo fotografiją per 30 minučių, ir jo nuotraukos buvo geresnės už Niepso.

Vėliau buvo išrastos stiklo plokštelės aptepamos bromo želatinu ir sidabro milteliais.

Dabar fotografija taip ištobulinta, kad, nuotrauką su geru aparatu galima padaryti per vieną milijoninę dalį sekundės.

Yra išrasti aparatai, kurie nufotografuoja lekiančią kulka.

Baku miesto srityje, Kaspijos jūros dugne atrasta daug naftos, kurią galima ištraukti tik gręžiant skyles į naftos versmes įstrižai nuo kranto arbatam tikrose vietose užpilant žemėmis jūros plotus. Vietomis taip pat daromi gręžimai tie siog po vandeniu, nes jūra toje vietoje turi tik 10–20 metrų gilumo. Jūroje statomi betono stulpai, ant jų įrengiami gręžimo bokštai, kurių jau pastatyta 36. Kiekvienas bokštas iš jūros dugno ištraukia 300 tonų naftos per parą.

VYRAS IŠSIMAUDE DEG- TINES BAČKOJE

Keturi jauni piktadariai Prahoje nutarė išilaužti į vieną konjako dirbtuvę. Drasiausias jų naktį ilindo pro langą, o kiti trys laukė gatvėje. Beje, pro langą ilindusis besileisdamas žemyn pataikė į statinę pilną konjako ir ilūžo į ją. Ilgai teko pasikankinti, iki išsivadavo iš tiršto saldaus skystimo. Vargais negalais išsirepekojęs, vis dėlto pačiuo ketioliką butelių konjako ir iškėlė pro langą savo sėbrams. Išlindus pagaliau ir pačiam lauk,

netrukus taip sustyro jo drabužiai, kad nebegalėjo paeiti. Teko vargšui nusirengti gatvėje, ir, įsisiautus į sėbro paskolintą apsiaustą, parvažiuoti taksiumo. Bet gatvėje numesti drabužiai išdavė jo pėdsakus. Rytojaus dieną policija, radusi gatvėje sustyrusius kaip medis jo drabužius ir batus, netrukus susekė ir jį patį, o jis išdavė ir kitus tris savo sėbrus.

KODEL LANGAI SPRO- GINI JA NUO GRIAUSMO

Į šią klausimą atsakymas yra lengvas, jei mes žinysime, kas yra griausmas ir apskritai garsas iš tikruju. Griausmas ir garsas nėra niekas kitas, kaip oro bangavimas. Nors ir nema tomas oras yra, nors ir labai skystas, bet jis turi savo svorį ir jėgą.

Kiekvienas garsas, kuris

iš lauko patenka į vidų pro uždarą langą, visada į jį atsimuša. Esame pastebėję, kad vienam lauke, kitam viduje už uždaro lango esant, yra gana sunku susikalbėti. Mat, balso sukeltos oro bangos nebenuveikia tos kliūtis. Bet jei garsas yra labai didelis, kitaip sakant, jei oras smarkiai sujudintas, tai ir susprogdina stiklą, kuris neišlaiko stipriu oro bangų atsirenkimo į jį. Sakėme, kad oras turi svorį ir jėgą, vadinasi, yra realus daiktas. Klausiant, kodėl griausmas sprogdina stiklą, būtų galima atsakyti, o kodėl į langą sviestas akmenėlis ar obuolys jį išmuša.

Akmuo, obuolys ir oras yra daiktai (masės) kurie kokios nors jėgos išjudinti vienodai veikia, sakysim, kad ir tą patį langą stiklą.

LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Atskirų darbų kainos:

Už atspausdinimą pirmą 1000 profagaiidinių lapelių	\$ 3.-
Už atspausdinimą pirmą 1000 laisvams bloky	\$ 9.-
Už atspausdinimą pirmą 100 konercinių kotelių	\$ 1.50
Už atspausdinimą pirmą 100 vizitinių kotelių	\$ 0.80

Taipgi atiekami įvairūs darbai ir svetimonis kalbomis
Visais spaustuvės darbų reikalais kreijkitės asmeniškai
arba telefonu: U. T. 22—9476

Fraga 115

Pifeyro

Avellaneda

PILSA
QUILMES
EN BOTELLA
DE
1 LITRO
ESPECIALLY FOR FAMILIAS

Mažiesiems

Tėvynė

Tu graži, tėvyne,
Puiki auksakasė,
Kur smūtkeliai rymo,
Kur dainuoja sesės.
Čia žalia palaukė
Ir dangus, kaip linas,

Čia rugiai išplaukia
Varpom sidabrinėm.
Čia žaliuoja rūtos,
Žydi rugiagėlės, —
Vai tai gera būti
Savo tėviškėlėj.

P. Drevinis.

Ten, Kur...

Ten, kur žaliuoja girios ir kloniai,
Kur skamba sesių daina auksinė
Kur miškų paukščiai čiulba maloniai, —
Tenai šalelė mūsų gimtinė.

Kur lakštutėlės graudus balselis
Virvdo ne vieną jauną širdelę,
Kur pievoj linksta margas žiedelis, —
Ten numylėta dainų šalelė.

Kur geltonplaukių sesių darželiai
Sirdį praevio žavi, vilioja,
Mėlynažiedžiai žydi lineliai,
Ežero bangos tyliai liūliuoja.

Ten mano mintys nuolatos skrieja,
Ten traukia širdį, jauną krūtinę,
Žavi dainelės, rūtų darželiai.

Ten mano miela brangi gimtinė...

M. Pumputis.

Tęsinys iš 7-to puslapio

Nelygusžemės paviršius — su kalnais ir jūromis — okeanais — pasidarė dėl trūkusių savotiškų milžiniškų pūslių, kurių turėjo būti žemei besiformuojant. Vėliau susitelkę garai vandens pavidalu pripildė duobes ir atsirado didžiosios jūros. Kadangi mėnulyje vandens visai nėra, todėl ten esamatai tuščių milžiniškų kraterių — daugiau nieko.

Pagal Dovelje, lengvai išsiaiškina ir žemynų judėjimas.

Kadangi žemės paviršius yra tai tik pluta arba žievė apie jos geležinį vidurį, todėl toji pluta galinti kiek suktis apie savo branduolį. Tuo būdu galima išaiškinti, kodėl buvo laikai, kai Špicbergenas buvo prie pusiaujo, o pietų Afrika — ten, kur dabar yra pietų Afrika. Toks aiškinimas visai kitose šviesoje stato ir ledlaikių klausimus.

Suglausti sakant, pagal Dovelje naują teoriją, mūsų žemė yra milžiniškas geležinis rutulys, kurį pridengia tam tikro storumo žemės pluta, daugiausia iš akmeninių padermių sudėta, gaunanti šilumos ir žemės geležį šildanti savo radijaus spinduliavimais. Toji žemės pluta galinti suktis apie savo branduolį nešdama kontinentus ir jūras, darydama epochinius pakeitimus. Kas galėtų tvirtinti, kad ši nauja teorija yra blogesnė už Laplaso, Arhėnijaus ir kitų teorijas?

L. U.

Geležies Išdirbimo Fabrikas
Antano Čekanausko
Brandzen 2645, Sarandi
U. T. 22 — 8635

Foto Studija Antonovo
Ing. Hueigo 1144, Dock Sud
U. T. 22 — 5552

Foto Karolio Dobkevičiaus
Aguero 1995, Buenos Aires
U. T. 44 9185

Juodos Duonos Kepykla "P. U"
Sav. Felipe Vaitkevičius
Darwin 1145, Buenos Aires
U. T. 54 — 4985

Kepykla V. Andriuškos
Curupayti 230, Gerli
U. T. 241, Lanús 531

St. Povilonio Viešbutis
Bdo. de Irigoyen 1692 Bs. Aires
U. T. 23 — 4675

Šepėčių ir Pendzelų Fabrikas
Antano Satkausko
Virgines 131, Buenos Aires
U. T. 54 — 4985

Maisto Produktų krautuvė
Antano Trimonio
Giribone 893. Piñeyro.

Batų Dirbtuvė
Prano Stalioraičio
Montes de Oca 81, Avellaneda

Autų Taisymo Dirbtuvė
12 de Octubre 171, Avellaneda
fono Povilonio

Maisto Produktų Krautuvė
Petro Kuraičio
Famatina 3562, Buenos Aires

Moteriškų Rūbų Siuvykla
Petronelės Kurratienės
Teuco 775, Buenos Aires

GERAI SUPRATO

Mokytojas mokė vaikus mandagumo, kad gerai elgtųsi per Kalėdų šventes.

— Jei kas jums palinkės „linksmų švenčių“ ar ko kita, tai reikia atsakyti: ačiū labai ir tamstai to linkiu.

— O dabar, — tęsė toliau mokytojas, — sudiev, linksmų švenčių jums ir linkiu kad jūs sugrįžtumete po švenčių protingesni.

— Ačiū labai — atsakė vaikai, ir tamstai to paties linkime.

KAKLARYŠIO REIKSME

Turgavietėje vaikščioja moteris pardavinėdama kaklaryšius ir šaukia:

— Vienų iš tų kaklaryšių mano vyras, gražiausias iš visų, palenkė širdį aštuoniolimetės mergaitės ir su ja pabėgo. — O jūs? — paklausė vienas iš Minios.

— Aš? — atsakė pardavėja: — aš ir buvau toji mergaitė!

PASIKALBEJIMAS

— Ar tamsta pažįsti tą po-

nia, kur viršuj turi kambarį — klausia svečias viesbučio durninką.

— Taip. Tik nežinau dabar kaip jos pavardė.

— Ar ji čia ne dažnai lankosi.

— Tik per kiekvienas savaitę sužadėtuves.

JURININKO PERGYVENIMAS

— Pone kapitone, jums, tur būt, teko jūroje pergyventi baisių dalykų. Koks buvo jums svarbiausias pergyvenimas?

— Tai buvo prieš penkis metus. Staiga pasibaigė visas mūsų romas...

PAVYZDINGUMAS

Pas Trumpį atvyko jo žmonos tolima giminaitė. Trumpis sutinka ją su didelėmis abejonėmis ir beveik nepatenkintas.

Po kurio laiko vienas bičiulis klausia Trumpį.

— Na, kaip toji giminaitė?

— Aš trumpį dabar gėdijuos, kad taip šaltai ir abejingai ją sutikau. Bet tai buvo pavyzdingiausia moteris

Pamanyk, ji ir nakvyne jau iš anksto viesbutyje buvo pasisamdžiusi ir prašoma ne nakties nesutiko pas mus nakvoti.

Anilinas COLIBRI

Nudažymui visokių medžiagų. Tapalas avalinė "COLIBRI"

Pirma Lietuviška Šoferiu Akademija

įteikia Federalinės Sostinės ir Provincijos registro knygutę be sumokėjimo iš anksto ir be studijavimo trafiko knygučių (guias) ir veltui suteikia darbą savo mokiniams, kurie to pageidauja.

PILNAS KURSAS \$ 50.

U. T. 21 — 0265

calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) B. Aires

Skaityk ir Platink Pietų Amerikos „Žinias“
Lietuvoje prenumerata tik 4 pezai,

Pronto tendremos una nueva moneda: 0,50

Facilitará el cambio en la boletería de los cines

Reproducción facsimilar de los modelos de las monedas que se ha dispuesto acuñar, en el tamaño exacto que se ha resuelto darles. Las de mayor dimensión corresponden a las piezas de un peso, cuya acuñación se efectuará cuando se pueda apreciar el resultado que dan las de cincuenta centavos

El Poder Ejecutivo dió a conocer un decreto autorizando la emisión de nuevas piezas de uno y dos centavos y la acuñación en níquel de monedas de un valor de cincuenta centavos. Las monedas de un peso se acuñarán si se obtienen buenos resultados con la experiencia de la de 0.50.

Las monedas de uno y dos centavos han circulado hasta la fecha, aunque en los últimos tiempos ha sido poco frecuente su uso, debido principalmente a su peso y tamaño, inconvenientes que serán evitados en las emisiones futuras. En efecto, la próxima moneda de un centavo tendrá un diámetro de 16 milímetros y la de dos será de 20 milímetros.

En cuanto a la moneda de 50 centavos, que será toda una novedad en nuestro medio fiduciario, tendrá un peso de 6 gramos y un diámetro de 24 milímetros.

COMO SERA LA MONEDA DE 50 CENTAVOS

La de cincuenta centavos estará fabricada con níquel puro. Las otras dos monedas fraccionadas de dos y un centavo tendrán, en cambio, una aleación 95 partes de cobre, cuatro de estaño y una parte de zinc, con un peso de 2 y 3.333 gramos respectivamente.

Llevarán estampado en el reverso, el escudo nacional, con la siguiente leyenda: "República Argentina" y el año de la acuñación; en el anverso el busto que simboliza la libertad e inscripta la palabra "Libertad" y el valor de la moneda de cincuenta centavos será acanalado.

Pesará esta última moneda, tan sólo 6 gramos.

RAZONES DE LA ACUÑACION

La Casa de la Moneda, que es la que sugirió la acuñación de valores en metálico de 50 centavos y un peso se fundaba en

dos consideraciones, a su juicio, fundamentales. En primer lugar disminuir considerablemente los perjuicios ocasionados por la renovación constante de los billetes de Banco de un peso, y en segundo término, por razones de higiene. Podríamos agregar, también, por motivos de facilidad en el cambio.

La observación principalísima radicada en la incomodidad que traería aparejada el volumen y el peso de los mismos. Sin embargo, el peso será solamente de seis gramos en la moneda de 50 centavos, lo que no proporcionará ninguna clase de molestias a sus felices poseedores compensándose sobradamente con las ventajas de la moneda metálica.

La acuñación en primer término de valores de 50 ctvs. y luego de 1 peso, si la experiencia así aconseja, tendrá la virtud de hacer desaparecer a los actuales billetes de bancos incoloros y anti-higiénicos. Saldrán ganando con las nuevas monedas la higiene y la estética.

VEDYBU TIKSLU

Esu vilnietis, amato stalius, turiu nuosavią baldų dirbtuvę ir gerai stoviu ekonomiškai. Esu 40 metų amžiaus ir ieškau panelės, nesenesnės 36 m. amžiaus. Laiškus rašyti sekanciai: F. L. 561, "Excelsior" Calle Victoria 723, Buenos Aires.

LIETUVOS PASIUNTINYBES I R KONSULARINIO SKYRIAUS

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 16 val.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. mis šventėmis.

CERRITO 1493
TELEFONAS 44-5243

ATVYKSTA DAUG SVEČIU IŠ LIETUVOS

Argentinos šachmatistų žurnalas praneša, kad ateinančių mėnesių į pasaulinę šachmatų olimpiadą, kuri įvyks Buenos Aires mieste, atvyks ir iš Lietuvos atstovai: Mikėnas, Vaitonis, Luckis, Tautvaišas, Andrašiūnas ir Reklauškienė. Taipgi pranešama, kad rugpjūčio 7 d. laivu Cap Norte atvyks žymus Lietuvos muzikas Vytautas Bacevičius, kurs mano koncertuoti įvairiuose Buenos Aires teatruose. Galimas dalykas, kad ir lietuviams jis suruoš koncertą.

LIETUVIŲ DIENA

30 d. Liepos ALKF-cija ruošia Lietuvių Dienos minėjimą buv. Liet. Namų salėje, Av. Montes de Oca 320. Programą sudarys: vaidinimai, koncertas ir kalbos, vėliau šokiai su žaidimais.

mais. Gi 9,30 val iš ryto tapo čia diena Liet. Marijonų koptyčio įvyks bažnytinis Lietuvių Dienos minėjimas.

Ši šeštadienį, 22 d. liepos, salione Josė Verdi, Av. Alte Brown 736, seniausia Argentinos lietuvių organizacija "Susi vienijimas" ruošia išskilmingą savo 25-kių gyvavimo metų sukaktį. Programoj bus suvaidinta Moliero veikalas "Džiordž Dardin", Lietuviškos dainos ir kiti pajavirinimai.

APLANKYKIT

Mums praneša kad praėjusi šeštadienį "Du ant" ligoninėje buvo operuota apendicitu ponis Kostancija Daratėnienė. Operacija gerai pavyko ir ligonis sveiksta. Aplankyti galima kasdiena nuo 1 iki 2 val. Sala I, cama I.

Linkime greit pasveikti.

NORINT PATAISYTI SAVO SKRYBELE

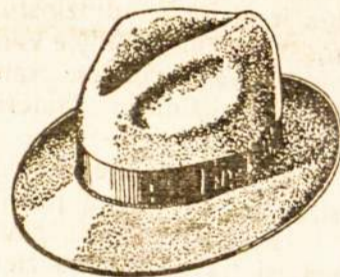
naują pasidaryti sulig paskutiniausios mados, kreipkis

657 DOMINGUEZ 657

Piñeyro, Avellaneda

Valoma ir prosuojama kostiumai

- La Victoria -

siūtus, geriausios medžiagos ir pigiausia kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų praktikos užgrūdinto meisterio

Igno Padvalskio

—vyriškų ir moteriškų rūbų siūvykloje—

Prašome įsidėmėti ir pamiršti:

Calle OLAVARRIA 882

— Boca —

Para Calzar Bien

Casa Rodriguez

Para Precios Económicos — Casa Rodriguez

Norint pigių ir gerų rūbų, — kreipkitės Casa Rodriguez

Ciudad 1070

Piñeyro